

1 Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

Informasjoner om produktet

Handelsnavn: **3-Methyl-1-penten-3-ol**
 Artikkelnummer: B20893

Produsent/leverandør: Alfa Aesar GmbH & Co.KG
 Zeppelinstrasse 7
 D-76185 Karlsruhe / Germany

E-mail: gcat@matthey.com
 www.alfa-chemcat.com

Avdeling for nærmere informasjon:
 Informasjoner i nødstilfeller: Avdeling produktsikkerhet
 Giftnotruf Universität Mainz / Poison Information Center Mainz
 www.giftinfo.uni-mainz.de Telefon:+49(0)6131/19240

2 Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

Kjemisk karakterisering:
 betegnelse (CAS-nr.) 3-Methyl-1-penten-3-ol (CAS# 918-85-4): 100%
 Identifikasjonsnummer(numre)
 EINECS-nummer: 213-044-2

3 Viktigste faremomenter

Farebetegnelse: Xn Helseskadelig

Spesielle fareinformasjoner for mennesker og miljø:
 R 10 Brannfarlig
 R 22 Farlig ved svelging

4 Førstehjelpstiltak

etter innånding: Frisklufttilførsel, eventuelt kunstig åndedrett, varme. Ved fortsatt besvær må lege tilkalles.
 Legekonsultasjon straks.
 etter hudkontakt: Vask straks med vann og sepe og skylle godt etterpå.
 Sørg straks for legebehandling.
 etter øyekontakt: Skylle øynene med åpne øyenlukk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.
 etter svelging: Konsulter lege straks.

5 Tiltak ved brannslukning

Egnede slukningsmidler: CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.

Spesiell stor fare utgår fra stoffet, dets forbrenningsprodukter eller oppstående gasser:

Under brann kan det frisettes:
 Kullmonoksyd og kulldioksyd
 Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.
 Bær hel beskyttelsesdrakt.

Spesielt verneutstyr:

6 Tiltak ved utilsiktet utslipp

Forebyggende tiltak for personer: Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.
 Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
 Bruk av åpen ild forbudt.

Miljøvernstiltak: Materialet må ikke slippes ut i omgivelsene uten egnede tillatelser fra myndighetene.
 Tiltak for rengjøring/opsamling: Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).
 Bortskaff kontaminert materiale som avfall i.h.t. punkt 13.
 Bruk av åpen ild forbudt.

Ytterligere informasjon: Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
 Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
 Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

7 Håndtering og oppbevaring

Håndtering:
 Informasjoner om sikker håndtering: Hold beholderne tett tillukket.
 Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede fat.
 Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.

Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern: Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.
 Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
 Dampene kan sammen med luft danne en eksplosjonsfarlig blanding.

Lagring:
 Krav til lagerrom og beholdere: Ingen spesielle krav.
 Informasjoner om felles lagring: Lagres adskilt fra oksydasjonsmidler.
 Ytterligere informasjon om lagervilkårene: Hold beholderne tett tillukket.
 Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede beholdere.

8 Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

Ytterligere informasjon om utforming av tekniske anlegg: Adekvat avtrekksskap beregnet på farlige kjemikalier og med en fronthastighet på minst 30 m/min. (100 fot/min.).

Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:

Bortfaller:
 Ytterligere informasjon: Ingen data

Personlig verneutstyr:
 Generelle verne- og hygienetiltak: Normale sikkerhetstiltak ved omgang med kjemikalier må overholdes.
 Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og fôrstoffer.
 Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.
 Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
 Åndedrettsbeskyttelse ved høye konsentrasjoner.

Åndedrettsvern:
 Håndvern:
 hanskemateriale: Man må alltid teste beskyttelseshanskene før bruken for å finne ut om de er i orden.
 Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjenne tegn og er forskjellig fra produsent til produsent.

Øyevern: Vernebrille
 Ansiktsbeskyttelse
 Kroppsvern: Arbeidsbeskyttelsesdrakt

Handelsnavn: **3-Methyl-1-penten-3-ol**

(fortsatt fra side 1)

9 Fysiske og kjemiske egenskaper

alminnelige opplysninger

Form:	Væske
Farge:	Fargeløs
Lukt:	Ikke bestemt.

Tilstandsending	
Smeltepunkt/smelteområde:	Ikke bestemt.
Kokepunkt/kokeområde:	118°C
Sublimasjonstemperatur/-begynnelse:	Ikke fastsatt

Flammepunkt:	26°C
--------------	------

Antennestemperatur:	Ikke fastsatt
---------------------	---------------

Spaltningstemperatur:	Ikke fastsatt
-----------------------	---------------

Ekspløsjongrensener:	
nedre:	Ikke fastsatt
øvre:	Ikke fastsatt

Damptrykk:	Ikke fastsatt
------------	---------------

Tetthet ved 20°C:	0,838 g/cm ³
-------------------	-------------------------

Løslighet i / blandbarhet med Vann:	Ikke, hhv. lite blandbar.
-------------------------------------	---------------------------

10 Stabilitet og reaktivitet

Termisk spaltning / vilkår som må unngås:	Ingen spaltning ved formålsrettet lagring og håndtering.
Stoffer som må unngås:	Oksiderende stoffer
Farlige reaksjoner	Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
Farlige spaltningprodukt:	Kullmonoksyd og kuldiksyd

11 Opplysninger om helsefare

Akutt toksisitet:

Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:

Oral LD50	1152 mg/kg (mus)
	700 mg/kg (rat)

Primær irritasjonsvirkning:

på huden:	Irriterer huden og slimhinnene.
-----------	---------------------------------

på øyet:	Irriterende virkning.
----------	-----------------------

Sensibilisering:	Ingen sensibiliserende virkning kjent
------------------	---------------------------------------

Ytterligere toksikologiske henvisninger:	Så vidt vi kjenner til, er ikke den akutte og kroniske toksisiteten til dette stoffet fullstendig kjent. Ingen klassifiseringsinformasjon om kreftfremkallende virkning for dette materialet er tilgjengelig fra EPA, IARC, NTP, OSHA eller ACGIH.
--	--

12 Miljøopplysninger

Generelle informasjon:

Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering):	lett farlig for vann
	Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
	Materialet må ikke slippes ut i omgivelsene uten tillatelser fra myndighetene.

13 Fjerning av kjemikalieavfall

Produkt:

Anbefaling:

Følg statlige, lokale eller nasjonale bestemmelser for riktig avhending.
Overgis oppsamling av spesialavfall eller bringes til oppsamlingssted for problemavfall.
Må overgis til spesialbehandling, i overensstemmelse med myndighetenes forskrifter.

Ikke rengjort emballasje

Anbefaling:

Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

14 Opplysninger om transport

Landtransport ADR/RID (grenseoverskridende):

ADR/RID-GGVS/E-klasse:	3 (F1) Brannfarlige væsker
Kemler-tall:	30
UN-nummer:	1987
Emballasjegruppe:	III
Betegnelse på godset:	1987 ALKOHOLER, N.O.S. (3-Methyl-1-penten-3-ol)
Begrenset mengde (LQ)	LQ7
Transportkategori	3
Tunnel restriksjonskode	D/E

Skipstransport på hav IMDG:

IMDG-klasse:	3
UN-nummer:	1987
Label	3
Emballasjegruppe:	III
Korrekt teknisk navn:	ALCOHOLS, N.O.S. (3-Methyl-1-penten-3-ol)

Lufttransport ICAO-TI og IATA-DGR:

ICAO/IATA-klasse:	3
UN/ID-nummer:	1987
Label	3
Emballasjegruppe:	III

(fortsatt på side 3)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 13.02.2009

revidert den: 13.02.2009

Handelsnavn: **3-Metyl-1-penten-3-ol**

(fortsatt fra side 2)

Korrekt teknisk navn: ALCOHOLS, N.O.S. (3-Metyl-1-penten-3-ol)

15 Opplysninger om lover og forskrifter

Merking i.h.t. EOS-direktiver:

Kjenningsbokstav og farebetegnelse for produktet:

Xn Helseskadelig

R-setninger:

10 Brannfarlig
22 Farlig ved svelging

S-setninger:

36 Bruk egnede verneklær
60 Dette kjemikaliet og dets emballasje skal behandles som spesialavfall

Nasjonale forskrifter:

Informasjoner om arbeidsinnskrenkning:

Observér beskjeftigelsesinnskrenkningene for ungdommer.
Må bare brukes av teknisk kvalifisert personale.

Vannfareklasse:

WGK 1 (Selvklassifisering): lett farlig for vann.

16 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Personale bør kun bruke denne informasjonen som et supplement til annen tilgjengelig informasjon, og bør selvstendig vurdere hvorvidt denne informasjonen er egnet for å sikre riktig bruk, og samtidig beskytte helsen og sikkerheten til personalet. Denne informasjonen gis uten garanti, og enhver bruk av produktet som ikke er i samsvar med dette sikkerhetsdataarket (MSDS) eller i kombinasjon med ethvert annet produkt eller annen prosess, er brukerens ansvar.

Avdeling som utsteder datablad:

Helse-, sikkerhet- og miljøavdeling.

Kontakt:

Paul V. Connolly